

XIV. Valmistavan poikain ammattikoulun Johtokunta.

„Opetusta Valmistavassa poikain ammattikoulussa ovat *lukuvuonna 1902—03* hoitaneet seuraavat opettajat: herra M. Ahola kirjanpidossa ruotsiksi ja suomeksi, insinööri J. Borenius luonnonopissa sekä teknologiassa ja ainesopissa suomeksi, taiteilija A. Federley käsivaraissessa piirustuksessa ruotsiksi ja suomeksi, kansakoulunopettajatar H. Petterson suomenkielessä, kamreeri V. Petterson luennoissa keksijöistä, keksinnöistä ja ammattiasetuksista ruotsiksi ja suomeksi, kansakoulunopettajatar F. Rosqvist ruotsinkielessä, arkkitehti E. A. Törnvall mittausopissa ja puutöiden ammattiopirustuksessa ruotsiksi ja suomeksi sekä laskennossa suomeksi, koulun johtaja (Einar Strählman) laskennossa, luonnontieteessä sekä teknologiassa ja ainesopissa ruotsiksi, projektsioniopissa ja metallitöiden ammattiopirustuksessa ruotsiksi ja suomeksi. Kamreeri V. Pettersonin sairastumisen johdosta toimi hänen sijaisenaan nimituomari A. Tuominen 4 kuukautta kevätlukukaudella. Työhuoneessa on työharjoituksia hoitannut työnjohtaja F. F. Jokela puunvalmistuksessa sekä työnjohtaja J. E. Sandborg metallinvalmistuksessa, jonka ohessa alatyönjohtajana on ollut työnjohtaja A. L. Sommardahl 1 p:ään joulukuuta sekä sitten puuseppä E. E. Rehn.

Eri aineissa on läpikäyty seuraavat kurssit:

Luennot keksijöistä, keksinnöistä ja ammattiasetuksista.

II Luokka (2 t. v.). Merkittävään miesten ja keksijäin elämäkertoja, suurempia keksintöjä sekä ammattiasetuksia niinkuin työlaki, elinkeinolaki y. m.

Äidinkieli.

I Luokka (4 t. v.). Harjoituksia oikein- ja kaunokirjoituksessa, yksinkertaisempain kirjoitusten sepittämistä, isänmaallisen kirjallisuuden lukemista.

II Luokka (2 t. v.). Hakemusten, todistusten, ilmoitusten ja työselitysten laatiminen, harjoituksia pyöräkirjoituksessa ja tekstauksessa.

Laskento.

I Luokka (5 t. v.). Kansakoulukurssin kertaus, lukujen korottaminen potenssiin ja juurenottaminen, algebralaisten lukujen ja kaavain selittäminen, yhteenlaskua, vähennyslaskua, kertomuslaskua ja jakolaskua algebraluvuilla.

II Luokka (3 t. v.). Prosentti-, yhtiö- ja vaihtolaskua, yhteenlaskua, vähennyslaskua, kertomuslaskua ja jakolaskua algebraluvuilla, yksinkertaisia ekvatsioneja ja ensi asteen tehtäviä yhdellä tuntemattomalla, käsitötuotteiden itsekustannusten ja myyntihintain laskemista.

Mittausoppi.

I Luokka (4 t. v.). Tärkeimmät säännöt mittausopista, pinta- ja volyymilaskuja.

II Luokka (2 t. v.). Mittausopillisten laskujen soveltamisesta ammatteihin, niinkuin käsitötuotteiden valmistamiseen tarvittavan ainesmateriaalin laskeminen.

Luonnonoppi.

I Luokka (3 t. v.). Kemian alkeiskäsitteet, kappalten yleiset ominaisuudet, ääni-, valo-, lämpö- ja sähköoppi, mekaniikan tärkeimmät kohdat.

II Luokka (3 t. v.). Mekaniikan tärkeimmät kohdat ynnä selitys lujuusopin ensi alkeista, höyrykoneista, muista moottoreista ja koneista.

Teknologia ja ainesoppi.

I Luokka (2 t. v.). Eri aineiden löytöpaikat, esiinsaanti ja ominaisuudet sekä näiden aineisten käsittelyssä käytetyt aseet ja menettelytavat.

II Luokka (2 t. v.). Edellisen jatkoa.

Kirjanpito.

II Luokka (4 t. v.). Käsitöläisliikkeen kirjanpito 8 kuukauden kuluessa, eri vakuutuslajien, säästö- ja sairaskassain selitys, liikekirjeiden laatiminen.

Käsivarainen piirustus.

I Luokka (6 t. v.). Mittausopillisten koristeiden piirustaminen sekä väritettyjen lehtien ja kukkain stiliseeraus.

II Luokka (4 t. v.). Edellisen jatkoa, kipsimallien mukaan piirustaminen varjoja kuvaten, perspektiivipiirustus.

Projektsionioppi.

I Luokka (6 t. v.). Mittausopillinen piirustus, kappalten projektsioni, leikkaus, taso- ja pintainlevitys, kappalten läpätunkeminen.

Ammattipiirustus.

II Luokka (8 t. v.). Ammattipiirustus mallien, luonnosten ja kuvien mukaan.

Verstastyö.

I Luokka (12 t. v.). Puutöitä, nimittäin sahaus-, vuolu-, viila-, kaveri-, taltta-, höyläys-, koverrus-, sorvaus- ja veistoharjoituksia. Metallitöitä, nimittäin viila-, vasara- ja meisseliharjoituksia, niinkuin neli- ja kahdeksasivuisen prisman, kuution, pyramiidin, mutterikulman, tavallisten kiilan- ja lohenpyrstönmuotoisten jälkien, pyöreiden tappien ja eri sijoitusten tekeminen mitan mukaan, meisselin veistäminen, pultin sorvaus, raudan kiertäminen, niittausta, erilaisten peltiteosten juottaminen.

II Luokka (12 t. v. ja sitä paitsi 24 t. v. kesällä).

1) Puutöidenosasto. Sauma-, kiiri-, puntti-, nuotta-, naula-, pinna-, valssi-, risti-, lohenpyrstö-, aste-, pyöreätappi-, uurretappi-, uurre- ja sinkkiyhdistämissä. Niiden sovitteluja oven- ja ikkunakehien ja puitteiden, huonekalujen, sorvaustöiden, mallien y. m. valmistamisessa.

2) Metallitöidenosasto. Vaikeampia sijoituksia, erilaisten kärkien, meisselien, kaverien ja mutterien takominen, pyöreä- ja litteäraudan taivutus, erilaisten pulttien, koonin, pallon ja tasapinnan sorvaus. Sovelluksia erilaisten työkalujen valmistamisessa, niinkuin mallikulmain, merkki-puikkojen, kalvinporain, pyörä- ja jalkaharppien, piirustinten, kaariharp-pien y. m.

Syyslukukauden alussa sisäänkirjoittautui 83 oppilasta, joista 36 ruotsin- ja 47 suomenkielistä. Heistä oli 26 ruotsalaisella ja 31 suomalaisella ensimmäisellä luokalla sekä 10 ruotsalaisella ja 16 suomalaisella toisella luokalla. Kevätlukukauden lopussa oli jäljellä 73 oppilasta.

Oppilasten ikä, syntymäpaikka ja edellinen koulu näkyy seuraavista tauluista:

<i>Oppilasten ikä.</i>		<i>Syntymäpaikka</i>	
13 vuotta	26	Helsinki	64
14 ”	23	Uusimaa Helsingin ulkopuolella .	7
15 ”	19	Muu Suomi	9
16 ”	10	Ulkomaa	3
17 ”	4	Summa	83
20 ”	1	<i>Edellinen koulu</i>	
Summa	83	Ylempi kansakoulu	78
Keski-ikä	14,4	Lyseo	5
		Summa	83

Päästötodistuksen ruotsalaiselta osastolta saivat seuraavat oppilaat:
Puutöidenosastolta: Otto William Lönnberg ja Eskil Bernhard Aleksander Nordman.

Metallitöidenosastolta: Birger Leopold Andersson, Harald Blåberg, Gustaf Hjalmar Granfelt, Johan Holm, Wilhelm Aleksander Palenius, Sven Oskar Rosenberg ja Einar Mauritz Salin.

Päästötodistuksen suomalaiselta osastolta saivat seuraavat oppilaat:
Puutöidenosastolta: Albin Airaksinen, Robert Hjalmar Hällström ja Aksel Järvenpää.

Metallitöidenosastolta: Georg Wilhelm Finnerbäck, Lauri Ensi Ilmari Eriksson, Hjalmar Edvard Hiikman, Jakob Joakim Jansson, Viktor Bernhard Kokko, Axel Herman Lahtinen, Väinö Johan Saastamoinen, Toivo Henrik Viitanen ja Johan Leonard Wilkman.

Sitä paitsi saavat oppilaat Herman Valdemar Santala, Anders Herman Torniainen ja Väinö Emanuel Wikkela oikeuden saada päästötodistuksen suoritettuaan täydellisen kurssin verstaissa.

Ruotsalaiselle toiselle luokalle siirrettiin 18 oppilasta, joista 4 ehdoilla, suomalaiselle toiselle luokalle 22 oppilasta niistä 1 ehdoilla.

Seuraavat toiselle luokalle ylennetyt oppilaat saavat 55 markan apurahan jaettavaksi 5 markalla kuussa ensi lukuvuotena: Sigurd Gunnar Forsberg, Max Mikael Malmelin, Otto Selim Röhman, Arthur Fredrik Usenius, William Leino, Kustaa Aleksanteri Ranta, Oskari Albinus Stenroos ja Eliel Johannes Waliander.

Palkinnoksi saavat omakätisesti työpajassa valmistettuja kaariharppeja, mallikulmia, pyörä- ja jalkaharppeja seuraavat oppilaat: Birger

Leopold Andersson, Gustaf Hjalmar Granfelt, Einar Mauritz Salin, Lauri Ensi Ilmari Eriksson, Toivo Henrik Wiitanen ja Johan Leonard Wilkman.

Puusepäntyökaluja annetaan palkinnoksi oppilaille: Otto Wilhelm Lönnberg, Eskil Bernhard Aleksander Nordman, Albin Airaksinen ja Aksel Järvenpää.

Harppilaatikkoja, viivottimia ja piirustuslautoja saavat palkinnoksi: Karl Uno Holmberg, Mauritz Ossian Hällström, Gustaf Ernst Stenius, Arthur Fredrik Usenius, Toivo Henrik Kokkonen, William Leino ja Arvi Palm.

Opetusta on vuonna 1903 annettu

O p p i a i n e e t	M a a n a n t a i				T i i s t a i			
	I L.		II L.		I L.		II L.	
	Ruots.	Suom.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Luentoja ja keksintöjä	—	—	—	—	—	—	—	9—10
Äidinkieli	9—10	10—11	—	—	—	3—4	9—10	—
Laskento	8—9	—	4—5	—	9—10	4—5	—	—
Mittausoppi	4—5	9—10	5—6	12—1	—	12—1	—	—
Luonnonoppi	—	8—9	9—10	3—4	2—3	—	—	3—4
Teknologia ja ainesoppi	—	—	—	—	3—4	—	8—9	8—9
Kirjanpito	—	—	—	4—5	—	—	4—5	—
Käsivarapiirustus	2—4	—	—	—	4—6	10—12	—	—
Projektsionioppi	—	2—4	—	—	—	—	—	—
Ammattipiirustus	—	—	10—12	10—12	—	—	10—12	10—12
Verstastyö	10—12	4—6	2—4	8—10	10—12	8—10	2—4	4—6

seuraavan lukujärjestyksen mukaan.

Keskiviikko				Torstai				Perjantai				Lauantai			
I L.		II L.		I L.		II L.		I L.		II L.		I L.		II L.	
R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
—	—	4-5	—	—	—	—	—	—	—	4-5	—	—	—	—	9-10
9-10	—	—	10-11	10-11	9-10	11-12	—	9-10	—	—	3-4	—	10-11	—	—
8-9	9-10	—	11-12	8-9	8-9	10-11	9-10	—	9-10	9-10	12-1	8-9	4-5	—	—
12-1	4-5	—	—	—	5-6	—	4-5	4-5	—	5-6	—	12-1	—	—	—
—	—	9-10	—	9-10	—	—	8-9	—	3-4	—	—	9-10	3-4	2-3	—
—	8-9	—	—	—	—	—	—	8-9	8-9	—	—	—	—	3-4	8-9
—	—	8-9	2-3	—	—	2-3	—	—	—	—	4-5	—	—	9-10	4-5
—	—	10-12	3-5	—	—	3-5	10-12	—	10-12	—	—	3-5	11-1	—	—
10-12	2-4	—	—	11-1	3-5	—	—	2-4	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10-12	10-12	—	—	10-12	10-12
4-6	10-12	2-4	8-10	4-6	10-12	8-10	2-4	10-12	4-6	2-4	8-10	10-12	8-10	4-6	2-4"